

[Ole Bjørn Kraft.]

under Mangelen paa nye Maskiner, Maskineri og Raastoftilførsler. Men saa snart denne Mangel afhjælpes, vil det med forholdsvis kort Varsel kunne foretage en meget betydelig Forøgelse af sin Kapacitet. Flere Foderstoffer til Landbruget vil meget hurtigt kunne forrente sig, fordi der ikke er Tale om en Investering til Nyanlæg, Bygninger o. s. v., men kun om den Investering, som er nødvendig, for at de i Forvejen tomme Baase kan blive fyldt ud. Det er i den sidste Ende, denne Investering betaler sig bedst, og det gælder ikke blot Landbruget, men ogsaa Industrien, hvor Produktionsapparater vil kunne udnyttede betydelig mere effektivt, end Tilfældet er i Dag.

Det er ikke min Mening hermed at ville afvise nyt Initiativ. Selvfølgelig bør ogsaa den initiativrige Mand, som ikke ejer nogen Virksomhed, men har store Muligheder boende i sig for at kunne bidrage til en Produktionsforhøjelse gennem sin personlige Indsats, have sin Chance, men jeg vil advare rette vedkommende mod at kaste Landet ud i hasarderede Eksperimenter. Jeg har ladet mig fortælle — jeg maa indrømme over for de to af den høje Regerings Medlemmer, der er til Stede, at jeg ikke øser af nogen officios Kilde —, at det skulde være Regeringens Hensigt, saa vidt det staar i dens Magt, at anlægge en Række nye Storføretagender her i Landet. Der har været nævnt et Koksværk og andre betydelige Virksomheder, som kræver en stor Kapitalinvestering. Det er muligt, at der kan blive Behov for saadanne Virksomheder her i Landet, men det forekommer mig, at vi først skal søge at udnytte de Hjælpe midler, vi har, inden vi skrider til nye Eksperimenter. Saadanne nye Storanlæg vil det tage Aar at anlægge, og i den mellemliggende Tid har vi altsaa maattet savne de Midler, vi anbringer heri, til Forrentning paa andre Omraader. Men dertil kommer, at der vil komme en uheldig Tendens til, at Staten ved Anlæg af nye Storkirksomheder skal træde til med store økonomiske Garantier eller direkte være medinteresseret.

Det er ikke en Ting, der er efterstræbelsesværdig, og jeg vil gerne her fra Talerstolen advare imod, at Staten paa denne Maade har til Hensigt at benytte Marshall-Hjælpen til at forøge sin Indflydelse over

dansk Produktionsliv. Erhvervs livet maa i saa stor Udstrækning som muligt selv finansiere de Investeringer, som Marshall-Hjælpen kaster af sig. Statens Penge i Erhvervs livet har en ejendommelig Evne til aldrig at ville forrente sig, hvad enten de er anbragt i større eller mindre Omfang. Der kan vel være Undtagelser fra denne Regel, men stort set forflygtiger en Statsfinansiering det personlige Ansvar for Virksomheden. Men dertil kommer, at en Statsfinansiering vil være ensbetydende med, at Pengesamlingen faar et saa meget des mindre Omfang, al den Stund Staten i hvert Fald faar de Penge, den skal bruge til en saadan Finansiering, mindre til Afskrivning paa Gælden i Nationalbanken.

Maa jeg i øvrigt med Hensyn til Tilrettelæggelsen af Investeringen i Erhvervs livet af de Produktionsmidler, Marshall-Hjælpen udstyrer os med, sige, at det utvivlsomt vilde have været fornuftigt, om man i Samarbejde med Erhvervs livet og dets Organisationer i Tide havde udarbejdet en Plan, som kunde give et virkelig sandfærdigt Billede af Behovet. Jeg er vidende om, at Industriraadet paa egen Foranledning har nedsat et særligt Marshall-Udvalg, og jeg gaar ud fra, at der i vid Udstrækning vil blive taget Hensyn til dettes Ønsker, men jeg kan ikke lade være med at fremføre en Beklagelse over, at man ikke har nedsat den Landbokommission, som vi har foreslaaet, ogsaa med Tilslutning fra Landbrugserhvervet, og som i Tide kunde give Regeringen Oplysning om, i hvilket Omfang og paa hvilke Omraader Landbruget havde Brug for maskinel og raastofmæssig Forsyning og Fornyelse. Nu vil man antagelig uden noget indgaaende Kendskab til Behovet indføre en Række Traktorer, for at nævne et Eksempel, som man herefter opfordrer Landbruget til at købe, men det er jo ikke sikkert, at det er den rigtige Fremgangsmaade. Jeg vil, uden at være sagkyndig paa dette Omraade, tro, at der i Øjeblikket vil kunne afsættes en Del Traktorer til Landbruget, som ikke er i Stand til at forrente den i saadanne Maskiner investerede Kapital. Jeg tror, at Marshall-Planens Gennemførelse, Forelæggelsen af denne Overenskomst viser, at Det konservative Folkeparti saa rigtigt, da det stillede Forslag om denne Landbo-